

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

Broj 153-154

Hrcke

9. lipnja 2017.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi *hrckovci*!

Približavamo se kraju jednog i početku drugog razdoblja. Kako kaže i Kristina u Teen kutku, kraj je ujedno i početak. Završava se još jedna, nadam se, uspješna školska godina za sve vas, a počinje odmor od svakodnevnih obveza, vrijeme za igru, druženje, a za nekog i putovanje. No, prije toga pročitajte vaš podlistak, koji će vas, među ostalim, podsjetiti koje su to značajne i zanimljive manifestacije i događaji obilježili ovo proteklo razdoblje zbog kojih je lijepo i korisno biti učenik hrvatskog odjela. Vrijeme upisa, službeno, trajalo je do konca svibnja, ali se konačna odluka može donijeti i neposredno pred početak iduće školske godine.

Ljetna stanka predstoji i vašem *Hrcku*, a Uredništvo ovog lista želi vam lijep odmor. Uživajte u svakom danu, činite dobra djela, a ako vam u nekom trenutka postane dosadno, uzmite neku dobru knjigu i nahranite njom svoju dušu. Doviđenja, odnosno »dopisanja« u rujnu!

Ivana

IMPRESSUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Marina Piuković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Grafički dizajn: Darko Vuković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Republičko natjecanje iz hrvatskog jezika u OŠ Matija Gubec u Tavankutu

Tavankutska osnovna škola bila je 26. svibnja domaćin Republičkog natjecanja iz hrvatskog jezika, na kojem su sudjelovali učenici osnovnih škola *Matko Vuković* i *Ivan Milutinović* iz Subotice, *Vladimir Nazor* iz Đurđina, te OŠ *Matija Gubec* iz Tavankuta. Prisutne je pozdravila ravnateljica škole domaćina Stanislava Stantić Prčić, a prikazan je i kratak prigodan program koji su pripremili učenici hrvatskih odjela. Natjecanju su prisustvovali generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Velimir Pleša, predstavnica Hrvatskog nacionalnog vijeća zadužena za obrazovanje Anđela Horvat, nastavnice hrvatskog jezika Marina Balažev, Ljiljana Horvat, Ivana Matić, Marta Vargek, Sanela Šafer i prosvjetna savjetnica Jadranka Kojić u ime Ministarstva prosvjete, znanosti i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Nagrađene učenice 7. razreda su:

1. mjesto: Leona Matković, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
2. mjesto: Donna Karan, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
3. mjesto: Mihaela Dulić, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

Nagrađene učenice 8. razreda su:

1. mjesto: Marija Dulić, OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Zbog jednakog broja osvojenih bodova tri učenice su podijelile 2. mjesto:
Ivana Imrić, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Josipa Stantić, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Kristina Crnković, OŠ *Matija Gubec*, Tavankut
3. mjesto: Anamaria Tumbas, OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Ivica Dulić

Bogata i dinamična školska 2016./17. godina

Brzo je prošla ova školska 2016./17. godina. Bilo je tu i lijepih i manje lijepih trenutaka, ali kad bolje razmislim, loših se ni ne sjećam. Što je vama bilo najljepše? Ja sam izdvojila nekoliko mojih favorita. Bilo bi tu još dosta toga, ali ograničeni smo prostorom.

Etno kamp Hrvatske čitaonice, 22. – 26. kolovoza

Iako ne spada u školsku godinu, njegov značaj je nemjerljiv pa početak škole brojimo od njega. Znete o

čemu govorim. To je Etno kamp Hrvatske čitaonice koji nas na kraju raspusta ponovno sve okupi i pripremi za nove obveze. Čak mi ni sam početak škole više ne pada tako teško.

RUJAN 2016.

- Svečani početak školske i vjeronaučne godine. Zaziv Duha Svetoga. Misa u subotičko katedrali – 10. rujna. Ovo je još jedna prigoda za zajedništvo. Bilo je odlično!
- Nacionalni kviz za poticanje čitanja *Čitam sto na sat* započeo je u rujnu. Iz Gradske knjižnice Subotica dobili smo nove naslove za čitanje, a potom smo online rješavali upitnik na internetskoj stranici Knjižnica grada Zagreba. E, to je bio posao!
- U župi svetog Roka započeli su 17. rujna subotnji oratoriji. To vam je nešto novo što smo odmah prihvatili. Sada se održava i u drugim župama. Mjesto gdje se moli, igra i uči. Super, zar ne?

LISTOPAD 2016.

- XV. Dani Balinta Vujkova (6. listopada), oko 400 djece na programu *Narodna književnost u školi*. Uživali smo u predobroj predstavi *Vrijeme je za bajku* Dječjeg kazališta *Branka Mihaljevića* iz Osijeka. Bili smo i u kinu, a

dobili smo i dvije nove knjige pripovjedaka i epigrama. – 6. i 7. listopada projekcija filma *Šegrt Hlapić* u Monoštoru i Sonti.

- 30. *Zlatna harfa* na kojoj se okupilo oko 350 djece iz 13 župa Subotičke biskupije održana je 8. listopada u subotičkoj katedrali.

- Djeca iz Đurđina, Sonte i Bezdana bila su 9. listopada na *Danima kruha* u Stubičkim Toplicama.

STUDENI 2016.

- Najbolji recitatori iz cijele Vojvodine susreli su se 4. studenog u Subotici, gdje je održana XV. Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku.

- Priključili smo se novom kvizu za poticanje čitanja *Čitanjem do zvijezda*.

- U OŠ *Vladimir Nazor* u Đurđinu održani su Dani bujčevačke kulture. Baš su bili dobri.

- Upoznali smo Denisa Kovača, pisca iz Zagreba (rodom iz Monoštora) koji se 21. i 22. studenog družio s djecom iz Subotice i Monoštora.

– Pobjednici kviza *Čitam sto na sat* putovali su u Zagreb. Tamo su se upoznali s poznatim dječjim piscima Mirom Gavranom, Nenom Lončar i Snježanom Babić-Višnjić. Posjetili su i sajam knjiga *Interliber*.

PROSINAC 2016.

- Nagradni izlet za najboje recitatore u Osijek dogodio se 5. prosinca.
- Knjižničari Bijelog Manastira održali su 6. prosinca radionice u subotičkim školama u okviru projekta *Knjižničari u razmjeni*.
- Tijekom prosinca išli smo na mise zornice i pripremali se za Božić na brojne načine. Održali smo božićne vašare, priredbe... pravili smo božićnjake.
- U Osnovnoj školi *Matija Gubec* u Tavankutu 16. prosinca otpočela je s radom filmska radionica.

SIJEČANJ 2017.

- Zimski oratorij na župi svetog Roka u Subotici (od 3. do 5. siječnja) donio nam je mnogo radosti.
- Raaaaaspust!!!

VELJAČA 2017.

- 14. *Hrckov maskenbal* održan je 17. veljače u velikoj dvorani HKC-a *Bunjevačko kolo* u Subotici. Ooooo, kakav je to bio tulum.

– Započeo je Kviz za poticanje čitanja Gradske knjižnice Subotica *Čitam i skitam*.

– Išli smo na brojna prela (Veliko, književno...), a napravili smo i svoja kućna prela.

OŽUJAK 2017.

- Zajedništvo i druženje prvašića iz OŠ *Ivan Milutinović* 18. ožujka u Tavankutu.
- 23. ožujka – međuškolsko natjecanje u kvizu znanja i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda*. Pobjedile Đurđinčanke.

TRAVANJ 2017.

- Na Svjetski dan knjige za djecu 2. travnja izvučene su nagrade za kviz *Čitam i skitam*.
- 10. travnja dogodila se uskrsna potraga za čokoladnim jajima u konzulovom domu u Subotici.
- Uskrs i Polivači.
- 21. travnja – Pokrajinska smotra recitatora u Sečnju.

SVIBANJ 2017.

- U Čakovcu je 5. svibnja održano državno natjecanje *Čitanjem do zvijezda*.
- Dodijeljene nagrade na natječaju *Bogatstvo različitosti* u OŠ *Matija Gubec* u Tavankutu.
- Održana je 31. *Klincijada* u Subotici.
- Izlet u Bečej za nagrađene sudionike kviza *Čitam i skitam* – 16. svibnja.
- U Franjevačkoj crkvi je 27. svibnja služena sveta misa zahvalnica za završetak školske i vjeronaučne godine.

Znam, znam... mnogo toga nisam nabrojala. Pa vidite i sami koliko nam se lijepih stvari dogodilo u ovoj školskoj godini. Lijepo je biti učenik hvatškog odjela.

Bernadica Ivanković

KNJIGA baš za mene

Dane Hodak: Semafor Filip

Cijeli dan, svaki dan: crveno-žuto-zeleno... crveno-žuto-zeleno..... eh, sad je dosta semaforu Filipu jednog te istog posla, inertnog stajanja na jednom mjestu, udisanja zagađenog zra-ka, a tek o zagrljajima (za koje je čuo da ih je potrebno barem 4 dnevno), nije mogao ni sanjati. Ali tko bi se uopće sjetio zagrliti jedan semafor? Odlučio je otići i potražiti svoje mjesto pod suncem, jer je na raskrižju gdje je živio bio nesretan i osjećao se nevoljenim i nepotrebnim.

Putem je susretao mnoge zanimljive likove i na kraju shvatio da je najbolje mjesto za njega upravo ono odakle je i krenuo, jer na raskrižju u prijateljstvu sa Semaforicom i Zebrom ima itekako važnu ulogu. Uz sve to, dok ga nije bilo, dogodio se i veeeeliki broj sudara te prometnih nezgoda. Vratio se hitro.

stiholjupci

Živio lipanj!

Lipanj je za sve školarce, vjerujem, omiljeni mjesec jer tada prestaju sve brige i počinju odmor i igra u neograničenim količinama. To je pravi praznik za sve.

Praznik ljeta

Lipanj širi raskoš ljeta.
Ispred škole lipa cvjeta.
Zibaju se na sve strane
zlatnog praha pune grane.

Nad žitom se ševe dižu.
Zadnji dani škole stižu.
Zbogom ploče, klupe, knjige,

zbogom teške, đачke brige!
Sad će djeca širom svijeta
slavit praznik žarkog ljeta.

A kad minu dani ljetni,
oblaci će stići sjetni.
I kad grane budu gole,
pune sunca bit će – škole...

Gustav Krklec

Na sleve, na sleve Š i Š

NAŠE RIČI

Otkrij što znače ove rečenice:

Smišno i šućmurasto!

Sabov Stipan i sabovka Smilja znadu da satin-suknju ne prodaje samo sabovski sersam, već i smišak na sećiji: triba bit uvijek smijačan, ne smrć se, ma kako svašta smišljala koja snajčica i rondzala koja svekrva.

Škular Šandor i škularka Šana imaju šarova, kojeg švigarci i švigarice iz škole špotaju, al kadgod mu švićnu malo šunke iz špajca, pa šarov šnjota: »Baš su ove šuše šućmuraste!«

sabov - krojač

sabovka - krojačica

satin/saten - svileni tkanina veoma sjajna
na jednoj strani

sersam - 1. konjska orma, am; 2. obrtnički alat

smišak - osmijeh uz blago razvučene usne
i veseli izraz očiju, smješak

sećija - uza zid postavljena klupa (najčešće
prekrita ponjavicom ili kakvom tkaninom)

smijačan - koji se rado smije

smrć se - smrknuti se, namrgoditi se

snajčica - umanjenica od snajka, snaja

svekrva, svekrova - muževljeva mati

škular - služitelj i čuvar škole

Šandor - osobno muško ime, pomadžareno
od Aleksandar

škularka - žena škulara

Šana - žensko osobno ime (od Aleksandra)

šarov - šareni pas

švigarac - momčić, mladac

švigarica - curetak, djevojčice

špotat - 1. grditi koga; 2. rugati se, ismijavati koga

švićnit - 1. udariti bičem; 2. baciti

šunka - svinjski but (pripremljen dimljen,
služi kao posebno jelo)

špajc - spremište za hranu, prostorija
u kojoj se čuva hrana, ostava

šnjotat - misliti, razmišljati

šuša - beznačajna osoba

šućmurast - neodređen, nejasan, tajnovit

Vesna Huska

Hrvatski jezik

Piše: Ivana Matić

Kad glasovi nisu ni meki ni tvrdi – nekoliko naputaka o č i ć

Odmah da raščistimo jednu važnu stvar: tvrdo č i meko ć uopće ne postoje. Postoji tvrdo i meko kuhano jaje, a kvačice na slovu c zovu se dijakritički znakovi. Oni nam kazuju na koji način izgovaramo č i ć.

Odabir između č i ć može dovesti do problema jer postoje riječi različitih značenja kojima je jedina razlika upravo u tim glasovima. Tako je spavačica žena koja spava, dok je spavačica odjevni predmet. Također, brijači i crtači su pridjevi, dok su osobe koje briju i crtaju brijači i crtači.

Trik koji pomaže u lakšem odabiru glasova č i ć je sljedeći: u glasovnim promjenama glas k i c daju č, a glas t daje ć. Pokušajmo!

ptica – pticji, zec – zecji, platiti – placen, Ljubica – Ljubicin, barka – barcica, jak – jaci, piti – pice, mjesec – mjesecina, oko – oci, cvijet – cvijece, gukati – gucu, momak – momcic, mrak – mračan

Rješenja: ptica – pticji, zec – zecji, platiti – placen, Ljubica – Ljubicin, barka – barcica, jak – jaci, piti – pice, mjesec – mjesecina, oko – oci, cvijet – cvijece, gukati – gucu, momak – momcic, mrak – mračan

Upoznajmo vršnjake...

- ☐ Zovem se **Valentina Periškić**.
- ☐ Pohađam 8. razred OŠ 22. oktobar u **Monoštoru**.
- ☐ **Živim** s mamom Klarom (49 godina), a moje sestre Jasmina (27 godina) i Tanja (26 godina) su udane.
- ☐ Kad porastem želim biti **farmaceutkinja**.
- ☐ **Volim** čitati knjige.
- ☐ **Ne volim** svađe u odjelu.
- ☐ U **slobodnom vrijeme** idem u šetnju i rado boravim u prirodi s drugarima.
- ☐ **Prepoznatljiva** sam po tome što želim u svakoj situaciji i svakome biti u pomoći (u učenju, svakodnevnim poslovima...)
- ☐ Omiljena **knjiga** mi je *Černobilska molitva* Svetlane A. Aleksijevič.
- ☐ Omiljena **glazba** *Faded* Alan Walker.
- ☐ U školi su mi omiljeni **predmeti** geografija i matematika.
- ☐ Najbolja **prijateljica** mi je vršnjakinja Ana.
- ☐ Volim se **igrati** raznih društvenih igara.
- ☐ Na satovima hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture svi rado prelistavamo **Hrcka**, jer svatko nađe za sebe po nešto zanimljivo. Križaljke ispunjavamo zajednički i pregledavamo crteže naših mlađih drugara koji često šalju svoje radove. Meni osobno omiljen je **strip** na poledini.
- ☐ **Rekla bih o sebi i...**
dok sam vam slala svoje osobne podatke pripremala sam se za završnu aktivnost na projektu WWF - Akademija za prirodu koja je održana na Đerdapu od 25. do 28. svibnja. Naša škola je ambasador Gornjeg Podunavlja i aktivni smo u očuvanju prirode i tradicije životnog okoliša. Moja uloga u WWF timu naše škole je koordinatorska s nastavnikom biologije i jako sam ponosna na to.
- ☐ **Veeliki pozdrav** iz Gornjeg Podunavlja za sve hrckovce!

PUTUJEMO, PUTUJEMO...

KAMO?

Bok svima! Spremni za ljetovanje? Idemo u jednu kra-
snu zemlju ♥ u kojoj svega ima, a nama je posebna
jaaako, jaaaako, najjače ☺...

1. Ova zemlja ima poseban otok (u moru najmirisnijem na svijetu), koji »svijetli« i noću i danju! Zovu ga **Sunčani otok**, a ime mu dolazi od grčke riječi Pharos = Svjetionik, što znači da - svijetli i noću ;)! S prosječno 2.600 sunčanih sati u godini obala ove zemlje jedna je od najsunčanijih u Sredozemlju, a prosječna temperatura mora ljeti je od 25° C do 27° C. KOJI JE TO OTOK I U KOJOJ ČUDESNO LIJEPOJ ZEMLJI?

2. U ovoj zemlji i more pjeva i svira, ne samo ljudi! Za to su zaslužne **Morske orgulje**. Zvuk ovih orgulja nastaje pod utjecajem energije mora, odnosno valova, te plime i oseke. Nalaze se na zapadnom dijelu rive (u blizini još jedne zanimljivosti po imenu »Pozdrav Suncu«) jednog prekrasnog grada, nadaleko poznatog po krasnim zalascima sunca! KOJI JE TO GRAD?

3. Jedan od najpoznatijih simbola turizma ove zemlje jest **Zlatni rât**, vjerojatno najpoznatija plaža na Jadranu, smještena u Bolu, na južnoj obali otoka Brač. Ovaj šljunčani rt (rât), dug oko 1.000 metara, zapluskuje čisto i prozirno more. Plaža je posebna i po tome što mijenja oblik i položaj, ovisno o vjetru koji puše. Za sportaše – tu se izvrsno može daskati na vjetru (windsurfing)! POGODITE IME ZEMLJE!

4. Postoje samo tri u cijelosti sačuvana rimska amfiteatra na cijelom svijetu – jedan od tih triju jest **amfiteatar u Puli**. Čak i stari Egipćani voljeli su ovu zemlju, pa su za cara Dioklecijana čak iz Egipta donijeli **kip sfinge** koji se danas nalazi u Splitu, a star je preko 4.000 godina. GDJE SE NALAZE SPLIT I PULA?

5. Ova malena zemlja (127. po veličini u svijetu!) ima i najmanji grad na svijetu! **Hum** ima svega 30 stanovnika i očuvane gradske institucije, a nalazi se u središnjoj Istri, 14 km jugoistočno od Buzeta. »Tom malom gradiću u pohode dođi, na kamenu tvrdu toplina vri«, a tamo pogledaj i neobičan kalendar na 12 medaljona. HUM JE U...?

Znam da ste od prvog pitanja pogodili da idemo u – našu Hrvatsku! Iako smo skoro svi bili u njoj i puno o njoj znamo (kao o svojoj obitelji, možda), uvijek imamo novoga i lijepoga o njoj otkriti, doživjeti i sve to još više voljeti!

Vaša Ana Marija

Sićanje na stare običaje

»Veridba se pravila u mladinoj kući di je đuevigija s kumem i njegovom mamom dolazio i nosili su ruzmarin, veliku jabuku, na njoj su bili zakačiti novci (u staro vrime dukat, ako je đuevigija iz bogatije kuće). Svekrva je na glavi nosila čilim u kojem je bila gibanica, s makem i orem. Svekar je nosio rakiju. Najbliža rodbina je nosila darove, ko što su: marama šlurika, pregača. Mlada je uvijek bila sprimita u krila i najsvečanije, a đuevigija i kum u odilu«, napisale su o šokačkoj veridbi i svatovima Sara Horvat, 7. razred i Manuela Balaž i Laura Roža, 8. razred, učenice Osnovne škole 22. oktobar iz Monoštora, a rad je pripremljen za Republičku smotru stvaralaštva učenika osnovnih škola *Pod istim nebom našeg doma*, čija je tema ove godine bila *Svadba nekada*. Za sve one kojima šokačka ikavica nije baš poznata, pripremile su i mali rječnik nepoznatih riječi. Neki su nekadašnje običaje dočarali kroz stihove, drugi su se opet latili crtanja, neki su predano radili na sakupljanju starih fotografija i drugih predmeta.

Iz Karavukova monoštorski đaci vratili su se s priznanjima. Prvo mjesto u kategoriji literarnog stvaralaštva viših razreda osvojile su Miljana Andrašev, Klara Đanić i Ana Đipanov, za kolekciju starih fotografija i predmeta u kategoriji učenika viših razreda također prvo mjesto osvojili su učenici iz Monoštora, dok je Marko Jovanović, 3. razred, pohvaljen za literarni rad, a pohvaljena je i škola za uređenje svog štanda.

Ovu učeničku smotru organiziraju Ministarstvo prosvjete i sporta i Osnovna škola Bora Stanković iz Karavukova. Održana je četvrti puta, a Monoštorci su ove godine prvi puta sudjelovali.

Zlata Vasiljević

autor fotografija: M. Đukanov

Jedno sićanje

Jedne je noći prid spavanje, tijo
pričala mi baka svoj najlipši san.

Ta pripovijčka nije bila bajka,
ona je stvarno doživila taj dan.
Gledam kroz pendžer, zora već sviće,
znam poseban dan za mene biće!

Prid svima ja ću danas stati i
na oltaru dragom obećanje dati.

Ulazi mi sestra u sobu polako,
donela mi suknju i pregač šokački,
»punu glavu« i zrnje da mi kiti,
jel zna da ću tako najlipša biti.

U dvoru evo već muzika svira,
svi svatovi u kolo se digli,
a čauši glasno »aloooo« viču,
javljaju da su zarad mene stigli.

Svekrva crvenu suknju nosi
i pregaču novu za snaju svoju,
kaže mi: »Nisi divojka više,
od sad ćeš kititi kuću moju«.

Prošlo je od tada puno lita,
lipi običaja šokačkog svita
samo još kadgod spominje se toga
vrimenta davnog iz naroda moga.

Marko Jovanović, 3. razred

OŠ 22. oktobar, Monoštor

Mentorica: Mirjana Balaž, prof. razredne nastave

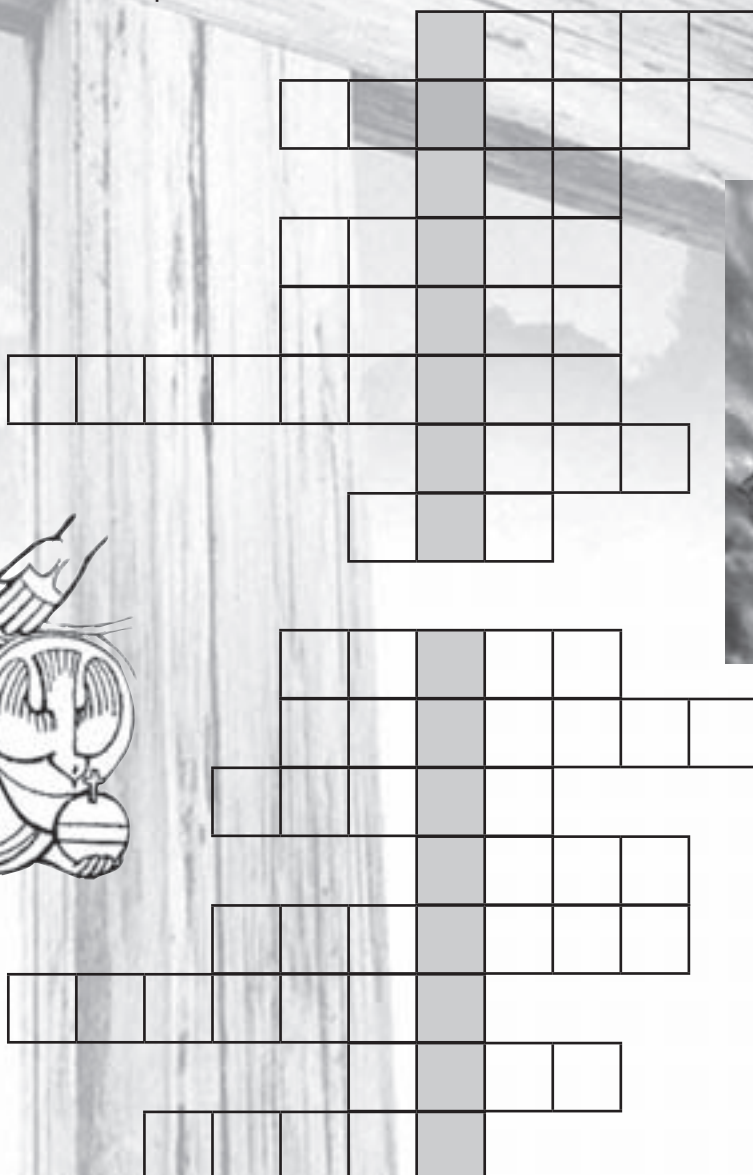

Kolike poznaješ likove iz Biblije?

Draga djeco, raspust samo što nije počeo! Sigurna sam da ste ga jedva dočekali. Naravno, sada ste bogatiji za sve ono lijepo i radosno što ste naučili i doživjeli u školi i na vjeronauku. Iako nam ljetni dani donose malo više slobode, razonode, igre i odmora nego što ih inače imamo, bilo bi jako dobro da ni u ovim bezbrižnim trenucima ne zaboravimo na molitvu, nedjeljnu svetu misu i ispovijed! Gospodin Isus nas voli i očekuje naše prijateljsvo čak i onda kada nismo obvezni ići u školu ili na vjeronauk!

Dok se pripremate za vesele dane raspusta, zabavite se rješavanjem križaljke. U označenim poljima dobit ćete naziv svetkovine u nedjelju koja je pred nama.

1. Oprao je ruke i rekao da na Isusu ne nalazi krivice; 2. Bogorodica, Josipova zaručnica; 3. Ubrala je plod sa stabla spoznaje dobra i zla; 4. Braća su ga prodala u Egipat za 20 srebrnjaka; 5. Najpravedniji izraelski kralj, kralj po Božjem srcu; 6. Majka Ivana Krstitelja; 7. Nije vjerovao apostolima da su vidjeli uskrslog Gospodina; 8. Sagraдио je korabljju; 9. Isus mu je dao ključeve kraljevstva nebeskog; 10. Bog mu je obećao brojno potomstvo, kao što je zvijezda na nebu; 11. Imao je 12 sinova od kojih je nastalo 12 izraelskih plemena; 12. Proveo je tri dana i tri noći u ribljoj utrobi; 13. Izveo je Izraelce iz egipatskog ropstva; 14. David ga je praćkom pobijedio u dvoboju; 15. Učenik kojega je Isus osobito ljubio; 16. Obratio se na putu za Damask.

Damir Mesaroš, II. h, OŠ Sveti Sava, Subotica

Demi Obradović, II., OŠ Moša Pijade, Bereg

Fabijan Dulić, III. a, OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Domagoj Zec, II. b, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Iva Bačlija, I. c, OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Kristina Šarčević, II./4, OŠ Matko Vuković, Subotica

Marko Skenderović, I./4,
OŠ Matko Vuković, Subotica

Darko Aleksi, IV., OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Bojan Šefer, I. a,
OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Marija Stantić, IV. b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Dragana Deli, VIII. a, OŠ Pionir, Žednik

Teodora Jakšić, I. a, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

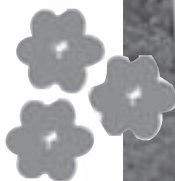

Martin Tumbas, I./4, OŠ Matko Vuković, Subotica

KUTAK ZA glazbeni trenutak

Gajde

Od čega su gajde, gajde, gajde,
Od čega su gajde, gajde, gajde.
Gajde jesu od drveta,
A mešina od jareta!
Od čega je Hrcko, Hrcko, Hrcko,
Od čega je Hrcko, Hrcko, Hrcko,
Hrcko jeste od papira,
Da ga svako dijete dira!

O gajdama postoji ova stara šaljiva pjesma na čiju se melodiju mogu sklapati razni šaljivi tekstovi o ljudima, događajima, stvarima...Tko umije šaljivije osmisliti, taj je uspio! Slično kao *bećarac*, pa poigrajte se riječima.

Radi upoznavanja s gajdama pozvali smo u pomoć Augustina Žigmanova, koji svira na ovom instrumentu već nekoliko godina i prenosi znanje o njemu na buduća pokoljenja. Dragi glazbenici, obratite se Augustinu ako želite naučiti svirati ovaj instrument. On nam je poručio da se to može postići u relativno kratkom vremenu.

Kada si odlučio svirati gajde?

Gajde sam odlučio svirati negdje krajem osmog razreda kada sam upisivao srednju školu. Otac mi je uvijek pričao kako je taj instrument već odavno zaboravljen, ali ja ni-

sam bio baš previše zainteresiran. Stoga me je on prijavio na seminar u Tavankutu gdje sam sve više počeo prihvaćati ovaj stari, gotovo izumrli instrument.

Tko te je podučavao i koliko dugo?

Gajde sam naučio svirati upravo na tom seminaru u Tavankutu gdje mi je predavač bio Edi Tajm iz Srijemske Mitrovice.

Opiši nam kako izgledaju gajde...

Gajde se sastoje iz nekoliko dijelova i napravljene su od različitih materijala. Sama mješina je uglavnom štavljena koža jarca, zatim prebiraljka, bordun i dulac su napravljeni od drveta, uglavnom od šljive koja je tvrdo drvo te samim tim daje gajdama specifičnu boju zvuka. Piskovi koji proizvode zvuk prave se od trske ili od bazge (zove) i oni se nazivaju srcem instrumenta.

Umiješ li svirati još neki instrument?

Osim gajdi sviram još gitaru i nekoliko tradicijskih instrumenata koje sam naučio svirati na seminarima na koje sam išao u Hrvatskoj. Neki od tih instrumenata su tambura samica, frula, četveroglasne i peteroglasne dude, diple, lijerica...

Jesi li ti podučavao nekoga u sviranju ovog instrumenta?

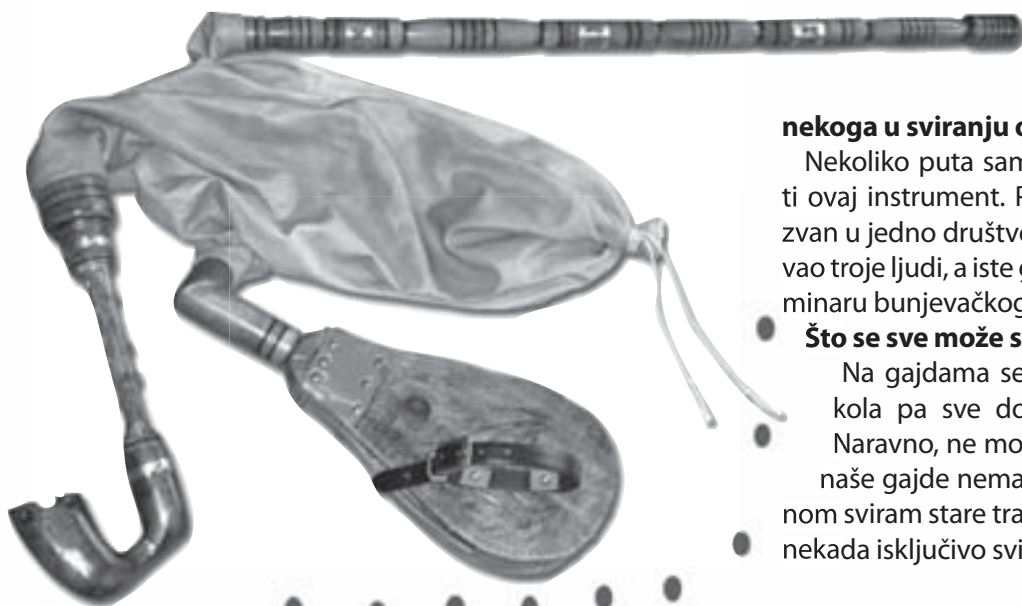
Što se sve može svirati na gajdama?

Nekoliko puta sam podučavao druge kako svirati ovaj instrument. Prethodne godine sam bio pozvan u jedno društvo u Frankfurt gdje sam podučavao troje ljudi, a iste godine sam bio predavač na Seminaru bunjevačkog stvaralaštva.

Što se sve može svirati na gajdama?

Na gajdama se može svirati mnogo toga, od kola pa sve do novokomponiranih pjesama. Naravno, ne može se sve svirati na gajdama jer naše gajde nemaju toliki tonski opseg. Ja uglavnom sviram stare tradicijske pjesme i kola koja su se nekada isključivo svirala na gajdama.

M. P.

Nagrađeni čitatelji na izletu

Čitam i skitam u Bečeju

Najmoćnija nagrada u kvizu *Čitam i skitam* Gradske knjižnice Subotica svakako je nagradni izlet. Većina nas želi dobiti baš tu nagradu, i to iz više razloga: super je putovati negdje i vidjeti nešto novo; putnici su učenici iz svih subotičkih osnovnih škola pa uvijek upoznaš nove drugove, a uz sve to izlet je uvijek radnim danom, pa »nažalost« moraš izostati iz škole. Dovoljna su vam ova tri razloga da se složite sa mnom.

Ove godine izlet je bio organiziran 16. svibnja. Putovalo se u Bečej (Stari). Avantura je bila prava jer toliko toga se za pamćenje dogodilo. Doznali smo tko su bila braća Than - Károly (znanstvenik) i Mór (slikar).

U Bečeju postoji njihova spomen kuća u kojoj smo se odlično zabavili isprobavajući brojne eksperimente iz fizike, matematike i poznatih nam zakona prirode. I Bečej ima knjižnicu gdje su nas toplo primili. Imali smo i interesantnu radionicu. Grad im je prelijep, a tek dvorac *Fantast* iliti »salaš« Bogdana Dunderskog s ergelom i prekrasnom prirodom... Ne može se sve ni ispričati, stoga evo par fotografija.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

48. Pokrajinska smotra recitatora je održana u **Sečnju**.

Nagrađeni:

Ana Kujundžić, V., OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Valentina Kiš, V. b, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta
Marjan Rajković, vrtić *Kolibri*, Subotica
Julija Mrkaljević, I. b, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Filip Dulić, II. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Violeta Mišković, I. b, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta
Zdravko Ostrogonac, VII. a, OŠ *M. Gubec*, D. Tavankut
Petra Milanković, vrtić *M. Petković Sunčica*, Subotica
Ivan Lulić, III. h, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Teodora Jakšić, I. a, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta

Nagradno pitanje:

Kojim povodom je 27. svibnja u Franjevačkoj crkvi služena sveta misa zahvalnica?

Odgovor:	
Ime	
Prezime	
Adresa	
Mjesto	
Škola	
Razred	

Te je NAŠA radost, NAŠA Klincijada

Trideset prvi puta u našoj Subotici održana je *Klincijada*, manifestacija u kojoj naši najmlađi sugrađani, skupa sa svojim tetama-odgojiteljicama i odgojiteljima, imaju priliku pokazati mamama, tatama, bakama, djedovima i svim dragim ljudima koji ih vole kako pjevaju, plešu, sviraju, glume... Ri-ječju, što su sve naučili u vrtiću. I ove godine djeca koja pohađaju vrtiće na hrvatskom jeziku su aktivna, kao i svih dosadašnjih godina. Djeca iz vrtića *Marija Petković Sunčica* predstavila su se na ovogodišnjoj *Klincijadi* sa zborom, orkestrom i plesovima. Zbor je pjevao pjesme: *Proljeće u šumi*, *Od kuće do škole*, *Rega, rega - žablji zbor* i pjesmu Arsena Dedića *Kad bi svi ljudi na svijetu*. Orkestar je svirao pjesme: *Dobro večer bakice*, *Blistaj, blistaj* (Mozart) i *Fra Martin*. Djevojčice Martina Tikvicki i Marta Vukmanov Šimokov svirale su *Fra Matrina* u kanonu na ksilofo-nima i zadivile publiku svojim umijećem. *Pačići* su plesali na glazbu *Perlica*, *Žablji sastanak*, a *Cvjetići* i *Balončići* Ma daj obuci lewisice od Danijela Popovića. Nastupio je i vrtić *Marija Petković Biser* sa svojim zborom i orkestrom. Pjevali su pjesme: *Od vrtića*, *Ja nosim radost u srcu* i *Aprile non ce piu*, ali su i svirati znali: *Jabučice crvena*, *Visibaba mala* i *Žuta kuća*. Djeca iz tavankutskog vrtića *Petar Pan* nastupila su kao mali orkestarski svirači s pjesmom *Jutro na selu*. U pomoć našim mališanima pritekli su stari vrtićanci, a sada veliki tamburaši kao pratnja. Čestitke svim mališanima na umijeću, kao i njihovim odgojiteljima koji su ih uvežbali!

M. P.

Doviđenja dragi vrtići...

Na kraju smo još jedne vrtićke i školske godine. Skupina djece završava pohađanje ove male-velike kuće znanja i igre, druženja, veselja... Pred njima su nove obaveze, usvajanje znanja i druženje s knjigom. Sve su to dijelovi mozaika koji se zove odrastanje i u kom je važno posložiti sve dijelove na svoje mjesto.

Dragi predškolci, ponesite u školu puuuuno lijepih osjećanja, dobrog znanja, pravilnog ponašanja, odvažnosti i odlučnosti da postanete pametni, mudri i dobri ljudi!

Što je na kraju?!

Što je na kraju?
Na kraju neba,
Na kraju mora,
Na kraju puta?
Što je na kraju?

Djeca bi htjela da znaju.
Zato jedu, zato spavaju,
Zato rastu brže od kaputa.
Što je na kraju srijede? Četvrtak!
A što na kraju četvrtka? Petak!
A na kraju svih krajeva?
Uvijek je jedan novi početak!
Krajevi se potroše,
Počeci uvijek traju.
Početak, eto što je na kraju!

Pelazak u školu

Do sada – lutka i ja.
Od sada – dva plus dva!
Do danas – život bez briga,
Od sutra – torba puna knjiga.
Do sada – potrči, poskoči, preskoči.
Od sutra – lijepo piši, otvori oči.
Do danas – mamino i tatino zlato,
I sutra ću biti i ne brinem se zato!

Olovko, olovko

Olovko, olovko, zašilji se!
Zadaćo, zadaćo, napiši se!
Knjižice, knjižice, nauči se!
A ti lopto to ću sam,
Igrati se znam!

Još malo...

Koliko događaja i doživljaja! Toliko je stvari za obaviti da mislim da se samo preodijevam i idem s »posla« na »posao«, ali su sve to tako uzbudljive i lijepe prigode da mi je baš dobro!

Škola me ne čini nervoznim – što sam učinio do sad, učinio sam, a za ispite ne brinem, jer sam na testove navikao i mislim da mi sasvim »leže«. Sad vjerujem u Svenovu priču – radi od početka, bit će ti na kraju lakše. On je inače odličan u gimnaziji, ima i »svijetlih« i »tamnih« dana, ali je zadovoljan i jedva čekam da mu se pridružim.

Krizmanje me osobito raduje. Nisam ja neki »pobožnjak«, ali znam tko sam i znam da vjerujem Bogu. Drago mi je što imam potporu i župnika i kapelana, a i mojih, da mogu pitati sve što me zanima ili zasmeta. Vjera mi nije kostim, već dio mene. I malo se ponosim s tim ;), ali – imam mjere ☺.

Fran mi je tako porastao! Tko bi rekao da je već drugi razred završio. Nekako mi se čini da mi tako brzo raste – naravno, kad ga treba čuvati ili voditi negdje; volio bih da je već on 14 godina, a ne ja! Ipak, lijepo je biti i veliki brat nekome ☺.

Nekako mi misli najviše obuzima maturalac i ljeto pred nama... Znam da će biti ok i sasvim cool (bez brige, sve sam isplanirao) i udišem zrak radosno, slobodno. Vidim da me i moji tata i mama gledaju s ponosom i shvaćam – ja sam za njih već položio (bar) malu maturu.

Nikada nisam volio smišljati zaključke u sastavcima, jer treba za kraj napisati nešto osobito mudro, originalno, dojmljivo. Nisam takav. Volim biti tu, prisutan i sudjelovati. Ako me netko ne susretne, nije problem, jer ima još ljudi na svijetu, a ako u meni ljudi oko mene nađu što vrijedno da budu sa mnom, uspjelo je...☺

(KRAJ)

Kraj ili početak?

Kraj je... Ili početak? Kraj osnovne, početak posljednjeg osnovnoškolskog raspusta i srednje škole. Kraj strahova, ljubomora, zavisti, početak prekrasnih godina prijateljstva. Kraj nezrele, neiskrene zaljubljenosti i početak (ili nastavak?) jedne prave, iskrene, onako – ljubavi za vječnost...

Ne, ne znam hoću li ili dokle biti opet s Tinom. Ne znam hoće li me zvati da idemo skupa na maturalnu. Ne znam ništa od toga. Ali, znat ću uskoro. I ne brinem se. Ne znam hoće li Svjetlanu, Marinu, Klaru i mene nove škole i prijatelji razdvojiti ili još čvršće spojiti. Ali, znam da će one uvijek ostati u meni, a vjerujem – i ja u njima. Ne znam kako ću uspjeti na ispitima, ali znam da ćemo svi proći i da će sve završiti dobro – i točka. Ne znam tko će točno koju školu upisati, ali znam da smo puno naučili u ovoj osnovnoj i da hrabro idemo dalje. Ne znam hoće li se mama udati za njenog »viteza« i hoće li to biti zauvijek, ali znam da će uvijek biti moja mama. Ne znam hoće li tata imati još djece s Jasminom, ali znam da ću mu ja uvijek biti njegova prva kći koju je zavolio <3. Ne znam je li teta moja druga mama i hoće li ikada nekome biti prva, ali znam da smo obje jedna drugoj napunile srca – ljubavlju...

Znam da sam sasvim sretna ovako i da ću nastaviti sačuvati ono što me čini sretnom. Ne bojim se više samoće, ali naučila sam kako sa strahovima, tako da se ni strahova ne bojim ☺. Spremna sam za nove pothvate – upoznavati nove ljude, ali i sačuvati stare prijatelje i one koje volim <3. Zatvaram jedno poglavlje samo da bih otvorila novo, još bolje. Uopće ne mislim da sve znam, ali znam učiti, a znam i gdje potražiti pomoć, ako zatreba – bilo »pomoć prijatelja«, bilo »pomoć Odozgor«.

I kraj. I početak.

The End

Tin

Kristina

VOLIM VOJVODINU

Mnogi su nam pisali kako im je veoma interesantna i omiljena rubrika baš ova s kvizom o našoj prelijepoj Vojvodini. Radujemo se zbog toga. Uživajte u našim pitanjima koje smo i ovoga puta pripremili s puno ljubavi.

1. U kom mjestu u Vojvodini se tradicionalno u svibnju održava susret kršćanske mladeži Subotičke biskupije?

- a) u Baču
- b) u Somboru
- c) u Subotici
- d) u Bečeju

Mladi Subotičke biskupije sada već tradicionalno okupljaju se u proljeće. Tada dolaze i krizmanici za koje posebno predavanje predvodi katedralni župnik mons. Stjepan Beretić.

3. Što je ris kod Hrvata Bunjevaca?

- a) alkoholno piće
- b) ručna žetva strnih žitarica
- c) ručni rad
- d) vrsta obuće

Do nedavno bez risara nije bilo kruha. Danas taj posao obavljaju strojevi. Riječ ris ima još jedno značenje. To je bila i naknada u naturi kojom je plaćena usluga risa.

2. U Bečeju postoji prekrasan Goranski park. Koliko stabala je u njemu trenutačno posađeno?

- a) 1.000
- b) 2.000
- c) 2.300
- d) 3.000

U jesen 1969. godine zasađene su prve sadnice u Goranskom parku u Bečeju. Danas se u parku mogu pronaći izuzetni primjerci crnog bora, graba, hrasta lužnjaka, crne topole, bijelih vrba, bijele topole... kao i različite vrste ukrasnog bilja i žbunja. Park ima i suvremenu trim stazu kao i veliku ploču, gdje su označeni svako stablo i žbun u parku.

4. U kom vojvođanskom mjestu je rođen hrvatski ban Josip Jelačić?

- a) u Tavankutu
- b) u Srijemskoj Mitrovici
- c) u Kikindi
- d) u Petrovaradinu

Josip Jelačić Bužimski je bio general i hrvatski ban od 1848. do 1859. godine. Ukinuo je kmetstvo i sazvao prve izbore za Hrvatski sabor. Datum njegova rođenja (16. listopada) jedan je od četiriju službenih praznika hrvatske zajednice u Srbiji.

Rekeva formula 1

Priprema:

1. Zarežite papriku, izvadite joj jedan pravokutni dio te je očistite. Unutrašnjost paprike ispunite krem sirom.
 2. Mrkvu očistite i narežite na kolutove. Od parčeta crvene paprike koje ste izvadili napravite dva manja pravokutnika. Uz pomoć čačkalice pričvrstite papriku na mjesto prednjeg i zadnjeg spojlera te mrkvu kao kotače.
 3. Na mjesto vozača pričvrstite čačalicom cherry rajčicu.
- Dobar tek!

Rokovu *Formulu 1* je za vas pripremio Roko Vojnić. Roko je svršeni predškolac vrtića *Marija Petković Sunčica* u Subotici. Voli voziti bicikl i igrati nogomet.

Vrijeme pripreme:
8 minuta

Potrebni sastojci:

crvena paprika

cherry rajčica

mrkva

krem sir

čačkalice

Jeste li ZNALI?

Kada ste pročitali neku dobru knjigu?
Znate li da vas čitanje knjige zapravo
može učiniti zdravijim?

* Čitanje knjige može biti zabavno. Može vas opustiti već poslije 6 minuta od početka čitanja.

* Pomaže britkosti vašeg mozga – dugogodišnje čitanje razvija mozak i čini ga mlađim. Mozak je organ kao i svaki drugi u tijelu. I on stari u ovisnosti o tome kako se koristi.

* Čitanje može pomoći da spavate bolje – prije odlaska u krevet misli se trebaju smiriti, a čitanje je odličan način za to. Čitanje knjige pod prigušenim svjetlom bolja je preporuka od buljenja u zaslon (ekran) laptopa ili mobitela.

* Naučit ćete nove riječi – dok čitamo, uvijek nailazimo na neke nepoznate riječi. Što više čitamo, za više riječi ćemo obogatiti svoj rječnik. Sposobnost da iskažemo svoje mišljenje na pravi način može biti veoma važno i za veze koje ostvarujemo u životu.

* Usvajanje novog znanja – čitanje je zapravo učenje. Što god čitali, uvijek usvajate nove informacije. Jednom se može pokazati kao izuzetno korisno. Osim toga, načitanje osobe koje rade na svom obrazovanju imaju više samopouzdanja.

* Koncentracija – čitanje zahtijeva koncentraciju, mir. Ono je dobar način da poradimo na svojoj sposobnosti koncentracije, što može značajno poboljšati učenje u školi.

* Čitanje je zdravo, baš kao čaša voćnog soka ili tjelesno vježbanje. Zato ono zasluhuje da mu se posveti dovoljno vremena.

Spider-Man: Povratak kući

Uzbuđen zbog iskustva koje je doživio s Osvetnicima, Peter se vraća kući gdje živi s tetom May, a gdje ga pod budnim okom čuva njegov novi mentor Tony Stark. Peter se pokušava vratiti svojoj normalnoj svakodnevnoj rutini, iako ga u tome sprječavaju misli kako se još uvijek mora dokazati kao pravi superheroj... A pravi trenutak za to možda će doći i mnogo ranije nego što se Peter nadao, kada se u gradu pojavi novi zlikovac – The Vulture.

Kako je Gru postao dobar

Njega nitko ne može zaboraviti. On djeluje hladan, ali je u duši veoma nježan i pažljiv. Znate tko je? Nove avanture Grua i njegovih malaca izazvane su pojavom Gruovog izgubljenog brata blizanca Drua. On će biti najveći Gruov neprijatelj do sada. Veoma uzbudljivo...

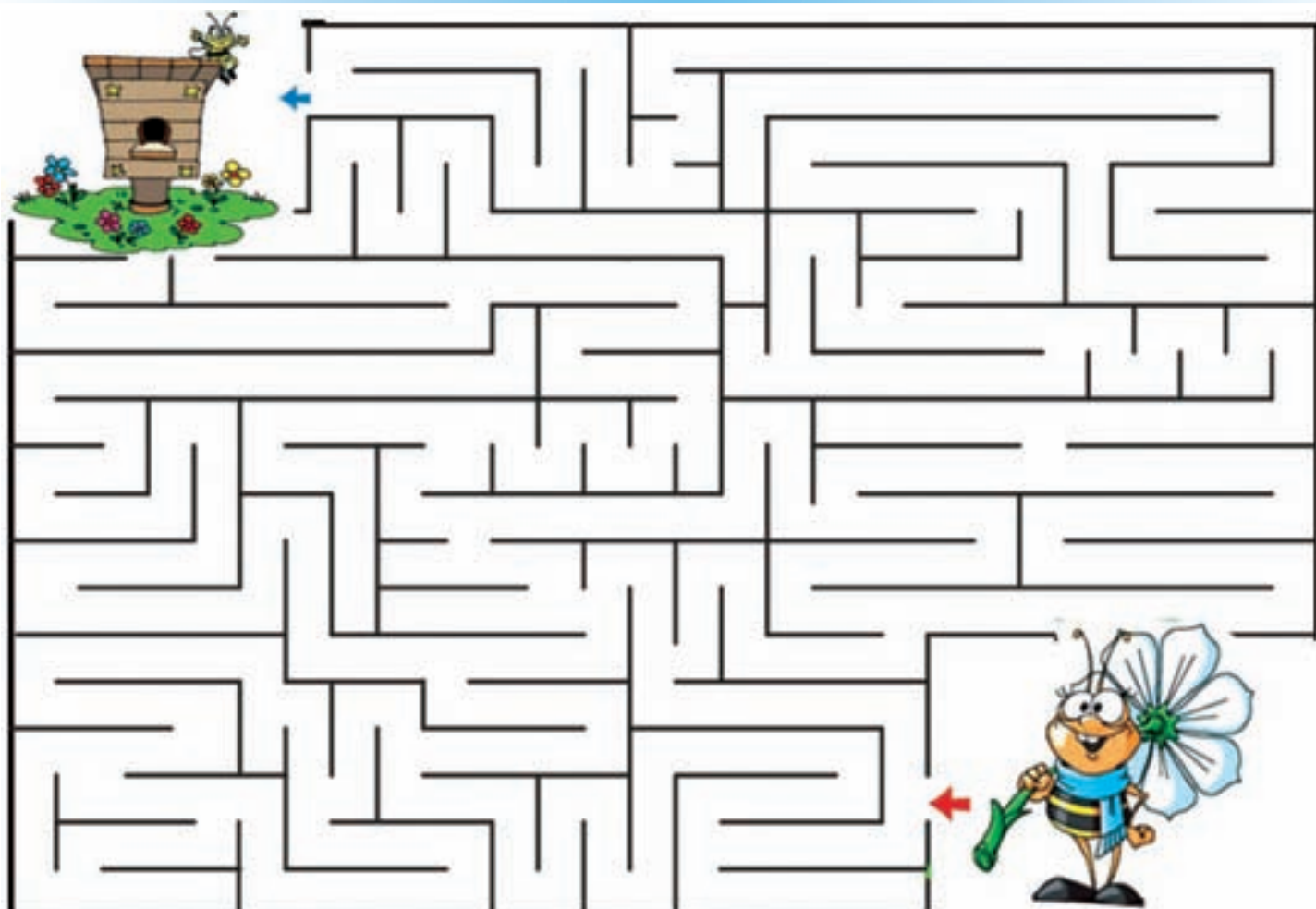
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: RATAR, VRT, BILJOŽDER, VOJNIK, KAMION, ŽABA, SJE-MENKE, DUPLJA, ZUB, VJEVERICA, ŽETVA, ZEC, ŠUMAR, ZALIHE, HLADNOĆA, VAGON, REP.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

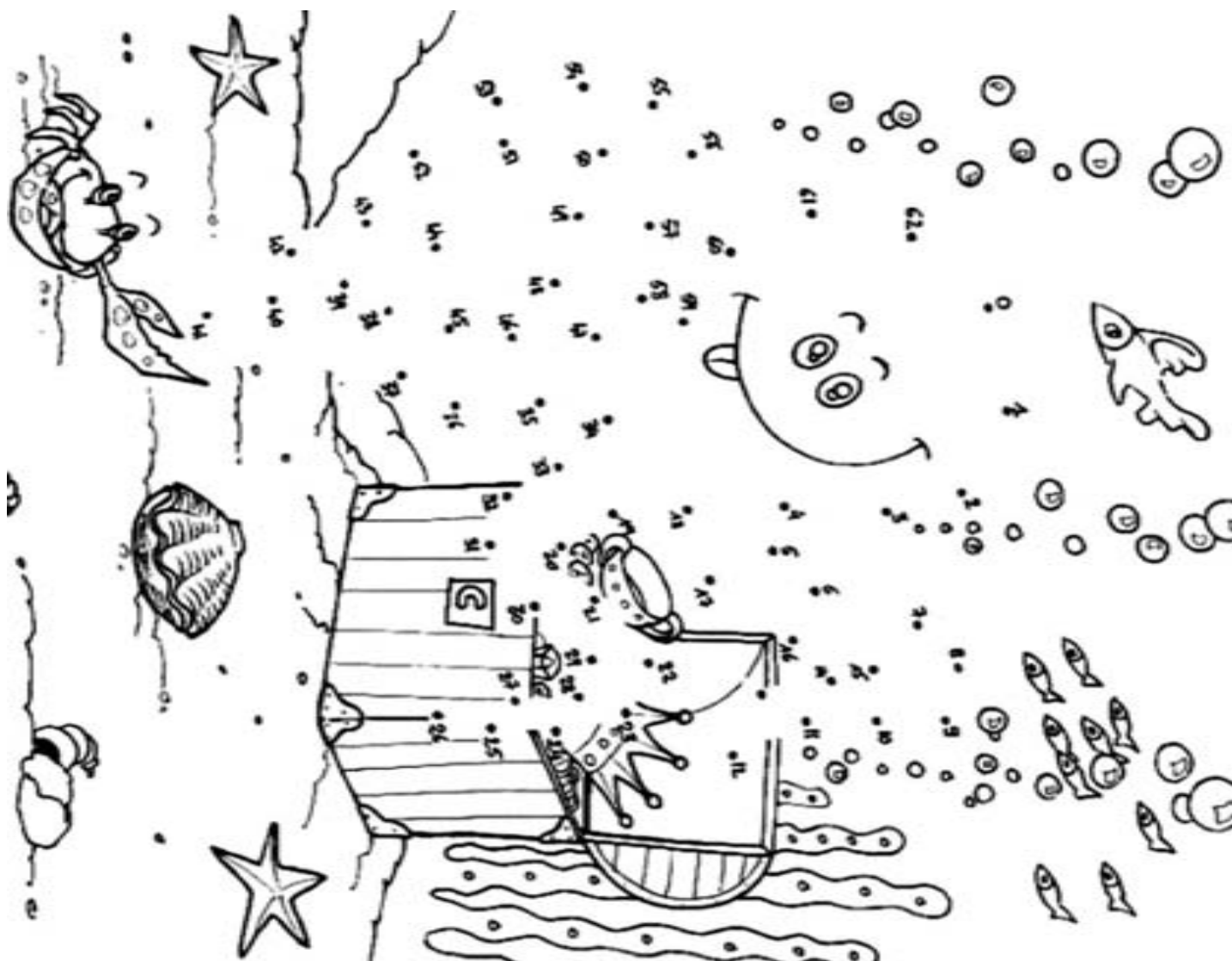
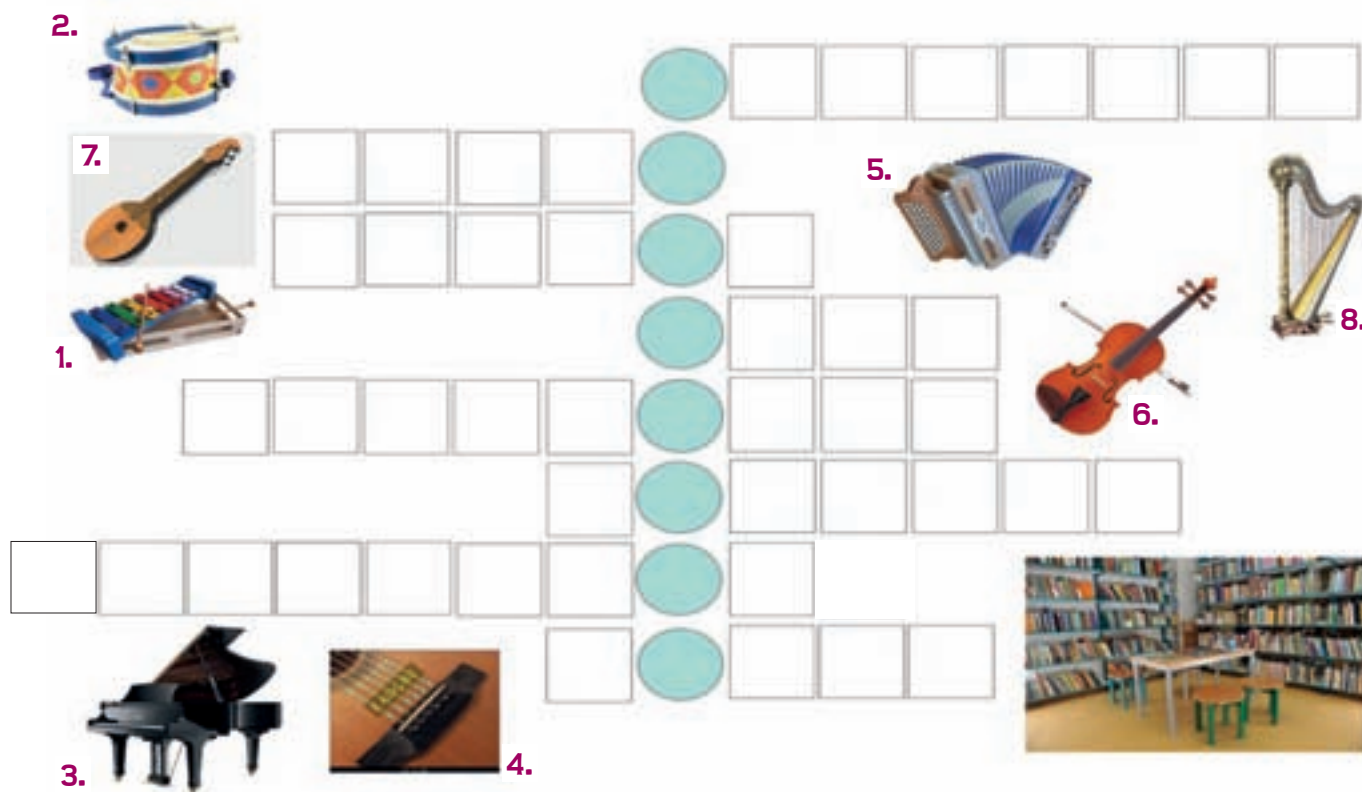

R	N	O	I	M	A	K	E	Ž	I
A	P	E	R	V	A	K	Z	A	T
T	A	R	A	Ž	N	B	C	U	Z
A	R	G	E	E	E	I	A	A	B
R	O	A	M	D	R	T	L	Ž	A
N	R	E	M	E	Ž	I	V	Z	Lj
I	J	T	V	U	H	O	E	A	P
S	R	E	C	E	Š	C	Lj	E	U
V	J	K	I	N	J	O	V	I	D
V	A	Ć	O	N	D	A	L	H	B

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku na temelju ponuđenih slika.

Uživajmo u ferijama!

Tekst: Slađana
Crtao: Petar

Tikvicki

NEŠTO KASNIJE...

